

R - 381

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B.Lib. & I.Sc. (Semester - I) Examination, November - 2016
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE (Paper - III)
Management of Libraries and Information Centres (Paper - I) (New)
Sub. Code : 47733

Day and Date : Thursday, 24 - 11 - 2016

Total Marks : 80

Time : 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

Instructions: 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

Q1) Define the concept of management. Discuss the functions of management with their application in libraries and information. [20]

OR

What is management? Describe principles of management in the context of library management. Fast What was the reason?

Q2) Define human resource management and explain organisational structure recruitment and training procedure of library staff. [20]

OR

Write an essay on organisational structure of staff in libraries.

Q3) Describe budgeting techniques with reference to preparation of library budget. [20]

OR

Describe salient features of library building and explain their importance at the time of planning stage of library building.

Q4) Write short notes on any four [20]

- Scientific management
- Motivation
- Contingency management
- Out sourcing
- Cost effectiveness
- Delegation of authority

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न लिहीणे आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.1) व्यवस्थापन म्हणजे काय? ग्रंथालय व माहिती केंद्रामध्ये व्यवस्थापनाच्या कार्याचा वापर यावर चर्चा करा. [20]

किंवा

व्यवस्थापन म्हणजे काय? ग्रंथालय व्यवस्थापनाच्या संदर्भान्वये व्यवस्थापनाच्या तत्वांचे वर्णन करा.

प्र.2) मानवी संसाधन व्यवस्थापनाची व्याख्या द्या व ग्रंथालयातील सेवक वर्गाची रचना, भरती व त्यांचे प्रशिक्षण यांचे स्पष्टीकरण द्या. [20]

किंवा

ग्रंथालयातील सेवक वर्गाची रचना यावर निबंध लिहा.

प्र.3) ग्रंथालयाचे आर्थिक अंदाजपत्रक तयार करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या अंदाजपत्रकीय तंत्राचे वर्णन करा. [20]

किंवा

ग्रंथालय इमारतीच्या प्रमुख वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा व ग्रंथालय इमारतीचे नियोजन करताना त्यांचे महत्व स्पष्ट करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही चारवर टीपा लिहा. [20]

- शास्त्रीय व्यवस्थापन
- प्रेरणा
- आकास्मिक व्यवस्थापन
- आऊट सोर्सिंग
- कॉस्ट इफेक्टिव्हनेस
- अधिकार प्रदान

